

انتشار یادگارهای شهیدان دفاع مقدس

اسناد به یادگار مانده از شهیدان نشان‌دهنده وجه آرمانی و انسانی جنگ تحمیلی است...

اسناد به یادگار مانده از شهیدان نشان‌دهنده وجه آرمانی و انسانی جنگ تحمیلی است
انتشار یادگارهای شهیدان دفاع مقدس

در جنگ ایران و عراق جمع بیشماري «ماندند» و بسياري «رفتند» آنان که رفتند با خدا معامله کردند و آنان که ماندند در حسرت شهادت سوختند و چشم به کار «زینبی» دوختند. رفتگان «رمزي» و «گنجي» براي «بازماندگان» گذاشتند؛ رمزي براي چگونه «رفتن»، گنجي براي چگونه «ماندن»: «به پسر و دخترم دروغ نگویید، نگویید من سفر رفته‌ام، نگویید من از سفر باز خواهم گشت، نگویید زیباترین هدیه را برایش به ارمغان خواهم آورد، به پسر و دخترم واقعیت را بگویید، بگویید خون پدرت در تمام مرزهای غرب و جنوب کشور پاشیده شده است، بگویید موشک‌های دشمن سینه پدرت را در شلمچه، حنجره پدرت را در ارتفاعات الله‌اکبر و خون پدرت را در رودخانه بهمنشیر، پریپ کرده‌اند اما هنوز ایمان پدرت در تمامی جبهه‌ها می‌جنگد؛ بگذارید قلب کوچک پسر ترک بردارد و نفرت همیشگی از استعمار در آن ریشه بدواند...»

سفرهای بالا که هیچ شباهتی به یک لید خبری ندارند، جزئی از آرشیو منتشر نشده مرکز اسناد بنیاد شهید و امور ایثارگران است؛ مرکزی که امروز مسوولیت جمع‌آوری و نگهداری بیش از 7 میلیون سند فرهنگی از خانواده ارجمند شهدا را بر عهده گرفته است. امروز در آغاز هفته دفاع مقدس، برای اولین بار بخشی از آنها با عنوان «اسناد افتخار» در «جام‌جم» منتشر می‌شود.

محبوب شهبازی، مدیرکل مرکز اسناد بنیاد شهید و امور ایثارگران، در این باره به «جام‌جم» می‌گوید: نقش اسناد و مدارک در تبیین زوایای مبهم و غیرمکشوف حیات اجتماعی یک ملت در برهه‌های مختلف و مهم تاریخی به‌عنوان دستمایه‌های بکر و اصیل عرصه‌های تحقیق و پژوهش در زمینه‌های تاریخی، فرهنگی و جامعه‌شناسی، بر هیچ‌کس پوشیده نیست.

او ادامه می‌دهد: اسناد و آثار شهدا و ایثارگران یادآور حماسه‌ها و فداکاری‌ها و سند حقانیت و مظلومیت ملتی است که راست‌قامتانه ایستاد و بر این راه حق، استوار ماند و ما تا به امروز حدود 7 میلیون و 500 هزار سند را جمع‌آوری کرده‌ایم.

مدیر کل مرکز اسناد بنیاد شهید می‌گوید: بخشی از این اسناد دارای بار عاطفی یا دربرگیرنده رخدادهای قابل تامل و توجه هستند که آنها را از دیگر وصیت‌نامه‌ها، عکس‌ها و اسناد متمایز می‌کند.

از همین نمونه می‌توان وصیت‌نامه شهید دیگری را مثال زد که از خانواده‌اش خواسته است تا ثلث اموالش را در اختیار حضرت امام(ره) قرار دهند تا هرجایی که صلاح بدانند خرج کنند. همان‌گونه که در تصویر بالا مشاهده می‌کنید، حضرت امام(ره) با دستخط خود این‌گونه به خانواده شهید پاسخ می‌دهند:

«#171; مبلغ 40 هزار تومان ثلث مورد وصیت فوق را قبول نموده و به ورثه شهید بخشیدم و ان‌شاءالله اینجانب مبلغ 40 هزار تومان از طرف آن شهید در مورد وصیت شهید به مصرف خواهم رسانید.»

سند دیگری که مشاهده می‌کنید تصاویری است از شهباز ترک، هنرمند و نقاش شهید که روی کاغذی کاهی نقش بسته و از او به یادگار مانده است.

سند دیگری که از معلم شهید علیرضا علی‌آبادی به یادگار مانده، دفترچه‌ای 100 برگ است که شهید درباره تک‌تک دانش‌آموزانش چند خطی نوشته است.

این دست‌نوشته‌ها نشان می‌دهد که شهید علی‌آبادی در پرورش و توجه به روحیات و وضعیت درسی دانش‌آموزانش تا چه اندازه حساس بوده و با چه دقتی سر کلاس درس حاضر می‌شده است.

مدیرکل اسناد بنیاد شهید و امور ایثارگران ابراز امیدواری کرده است که این مرکز بتواند در قالب یک مجموعه مستقل در آینده‌ای نزدیک بخش‌هایی از این اسناد افتخار را منتشر کند.

او همچنین از تلاش برای ثبت جهانی این اسناد در یونسکو و رایزنی با کمیته حافظه ملی کشورمان خبر می‌دهد.

نمایش 120 سند جنگ تحمیلی در کتابخانه ملی

از سوی دیگر، بیش از 120 سند دوران دفاع مقدس برای نخستین بار در ساختمان گنجینه کتابخانه ملی به نمایش درمی‌آید.

غلامرضا عزیزی، رئیس پژوهشکده اسناد ملی در گفت‌وگو با مهر از برگزاری دومین دوره نمایشگاه اسناد دفاع مقدس با عنوان اسناد افتخار در هفته دفاع مقدس امسال خبر داد و گفت: این نمایشگاه از سوی مرکز ملی اسناد و کتابخانه دفاع مقدس با مشارکت و همکاری مشترک حدود 10 مرکز اسنادی هفته آینده در کتابخانه ملی برپا می‌شود.

وی اضافه کرد: تمام این اسناد، جدید هستند و تازه از آرشیوها خارج شده‌اند که از 2 تا 4 مهر به نمایش درمی‌آید و پس از پایان این بازه زمانی، اسناد مربوط در فضای مجازی و در سایت سازمان اسناد و کتابخانه ملی هم قرار خواهد گرفت.